

149

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 2 lipca 1974 r.

w sprawie czasu wykonywania czynności lotniczych i wypoczynku personelu latającego lotnictwa cywilnego.

Na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 32, poz. 153) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa:

- 1) o „czasie lotu” — należy przez to rozumieć czas liczony od chwili, gdy statek powietrzny rozpoczyna poruszanie się za pomocą własnej mocy w celu dokonania startu aż do chwili, gdy zatrzyma się po zakończeniu lotu,
 - 2) o „czasie wykonywania czynności lotniczych na ziemi” — należy przez to rozumieć łączny czas:
 - a) organizowania lotu, nie mniej jednak niż 1 godzinę przed startem statku powietrznego,
 - b) oczekiwania na lot,
 - c) wykonywania czynności po wylądowaniu lub zakończeniu lotu, nie mniej jednak niż 1/2 godziny od chwili wyłączenia silników statku powietrznego,
- d) pełnienia dyżurów i wykonywania innych czynności na ziemi, do których członek personelu latającego został wyznaczony,
 - e) lotu statkiem powietrznym w charakterze pasażera podczas podróży służbowej,
- 3) o „ogólnym czasie wykonywania czynności lotniczych” — należy przez to rozumieć czas lotu i czas wykonywania czynności lotniczych na ziemi,
 - 4) o „nieprzerwanym wypoczynku” — należy przez to rozumieć nie przerwany zajęciami służbowymi okres wypoczynku w warunkach hotelowych.

§ 2. Członek personelu latającego może przystąpić ponownie do wykonywania czynności lotniczych, jeżeli:

- 1) w jego miejscu zamieszkania:
 - a) nieprzerwany wypoczynek po okresie co najmniej 8 godzin ogólnego czasu wykonywania przez niego czynności lotniczych wynosił nie mniej niż 10 godzin,
 - b) nieprzerwany wypoczynek po okresie ponad 10 godzin ogólnego czasu wykonywania przez niego

czynności lotniczych wynosił co najmniej tyle, ile trwało wykonywanie czynności lotniczych poprzedzające ten wypoczynek,

- 2) poza miejscem zamieszkania — nieprzerwany wypoczynek wynosił co najmniej połowę okresu ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych poprzedzającego wypoczynek.

§ 3. 1. Członek personelu latającego, zatrudniony zawodowo w tym charakterze, obowiązany jest raz na 12 miesięcy, w ustalonym przez pracodawcę okresie, przebywać co najmniej dwa tygodnie w obozie kondycyjnym w celu zachowania sprawności fizycznej i psychicznej. Zwolnienie od obowiązku przebywania w obozie kondycyjnym jest niedopuszczalne. Na zlecenie komisji lotniczo-lekarskiej lub lekarza sprawującego opiekę nad personelem latającym pobyt w obozie kondycyjnym może być zastąpiony pobyt w sanatorium lub odbyciem kuracji specjalistycznej.

2. Okres pobytu w obozie kondycyjnym nie może przypadać na okres urlopu wypoczynkowego.

3. Przerwa między urlopem wypoczynkowym a pobyt w obozie kondycyjnym powinna wynosić co najmniej 3 miesiące. W uzasadnionych wypadkach, za zgodą lekarza sprawującego opiekę nad personelem latającym, przerwa między urlopem wypoczynkowym a pobyt w obozie kondycyjnym może być skrócona.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do kontrolerów ruchu lotniczego mających uprawnienia do kontroli radarowej, z tym że pobyt w obozie kondycyjnym wynosi 2 tygodnie.

Rozdział 2

Normy czasu wykonywania czynności lotniczych przez personel latający zatrudniony w lotnictwie komunikacyjnym.

§ 4. 1. Członek personelu latającego zatrudniony w lotnictwie komunikacyjnym nie może przekroczyć norm czasu wykonywania czynności lotniczych, określonych w niżej podanej tabeli:

Rodzaj napędu samolotu	Skład załogi lotniczej	Ogólny czas wykonywania czynności lotniczych w ciągu kolejnych 24 godzin (w godzinach)	Czas lotu w godzinach		
			w ciągu kolejnych 24 godzin	w ciągu miesiąca kalendarzowego	w ciągu 1 roku kalendarzowego
Tłokowy	Minimalny skład załogi lotniczej ustalony w instrukcji użytkownika danego statku powietrznego w locie	14	10	120	1000
Turbośmigłowy lub odrzutowy		12	8	85	800

2. Ogólny czas wykonywania czynności lotniczych w ciągu kolejnych 24 godzin może jednak osiągnąć 14 godzin, a czas lotu 10 godzin przy użyciu samolotów o napędzie:

- 1) turbośmigłowym — w lotach specjalnych (czarterowych), jeżeli skład załogi zostanie zwiększony o 1 pilota, który ma uprawnienia do wykonywania funkcji dowódcy statku powietrznego na tym typie samolotu,
- 2) odrzutowym, jeżeli liczba lądowań nie przekroczy dwóch, w razie konieczności wykonania międzylądowania nie przewidzianego planem lotu — nie przekroczy 3 lądowań.

§ 5. Przekroczenie ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych w ciągu kolejnych 24 godzin (§ 4) może nastąpić za zgodą dowódcy statku powietrznego w razie:

- 1) konieczności wykonania lotu w celach poszukiwawczych lub ratowniczych,
- 2) opóźnienia lotu z przyczyn uzasadnionych, a w szczególności z powodu:
 - a) nie sprzyjających warunków atmosferycznych,
 - b) oczekiwania na pasażerów,
 - c) usuwania usterek
 — nie więcej jednak niż o jedną godzinę.

§ 6. 1. Za każdą godzinę wykonywania czynności lotniczych w okresie pomiędzy godziną 22 a 6 czasu lokalnego zalicza się do ogólnego czasu wykonywania tych czynności 1 godzinę i 20 minut.

2. Jeżeli czas wykonywania lotu przekracza jednorazowo 6 godzin, załogę lotniczej powinien być zapewniony czas niezbędny na spożycie posiłku na jednym z lotnisk, chyba że posiłek został wydany na pokładzie samolotu.

3. Jeżeli przewidziany w rozkładzie lotów pobyt na lotnisku położonym poza miejscem stałego zamieszkania członka personelu latającego wynosi powyżej 6 godzin, powinien być mu zapewniony wypoczynek w warunkach hotelowych.

4. Jeżeli lot został wykonany w pasie strefowej zmiany czasu, za każde 3 godziny czasowej różnicy załogę lotniczej przysługują 24 godziny wypoczynku.

5. W razie wykonywania lotu specjalnego (czarterowego) czas wypoczynku określony w ust. 4 może być skrócony, jednak nie więcej niż o 50%; przepisu tego nie można stosować częściej niż raz w ciągu kolejnych 14 dni.

6. W razie wyznaczenia na lot załogi w składzie większym niż minimalny skład przewidziany w instrukcji użytkownika danego statku powietrznego w locie, należy członkom załogi, nie wykonującym czasowo czynności lotniczych, zapewnić na pokładzie statku powietrznego odpoczynek w fotelu pasażerskim w pozycji leżącej lub półleżącej.

7. Członek personelu latającego powinien mieć zapewnione w ciągu miesiąca kalendarzowego 4 dni odpoczynku w miejscu zamieszkania, w tym co najmniej 1 dzień w niedzielę.

Rozdział 3

Normy czasu wykonywania czynności lotniczych przez personel latający poza lotnictwem komunikacyjnym.

§ 7. 1. Członek personelu latającego, wykonujący loty poza lotnictwem komunikacyjnym, nie może przekroczyć następujących norm czasu czynności lotniczych:

- 1) 10 godzin ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych w ciągu kolejnych 24 godzin,
- 2) 6 godzin czasu lotu w ciągu kolejnych 24 godzin,
- 3) 30 godzin czasu lotu w ciągu tygodnia kalendarzowego,
- 4) 120 godzin czasu lotu w ciągu miesiąca kalendarzowego,
- 5) 600 godzin czasu lotu w ciągu roku kalendarzowego.

2. Za 1 godzinę lotu wykonanego na wysokości poniżej 50 m od powierzchni ziemi zalicza się do ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych 1 godzinę i 20 minut.

3. Za 1 godzinę lotu wykonanego na wysokości powyżej 4000 m od powierzchni ziemi na statkach powietrznych nie mających kabiny ciśnieniowej zalicza się do ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych 1 godzinę i 20 minut.

§ 8. Przekroczenie ogólnego czasu wykonywania czynności lotniczych w ciągu kolejnych 24 godzin (§ 7 ust. 1 pkt 1) może nastąpić za zgodą dowódcy statku powietrznego w razie:

- 1) nagłej konieczności wykonania zabiegów agrotechnicznych upraw rolnych zagrożonych przez szkodniki — nie więcej jednak niż o 3 godziny,
- 2) wykonywania lotu w celach ratowniczych lub poszukiwawczych,
- 3) wykonywania lotu w celach wyczynowych.

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 9. Traci moc zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 grudnia 1962 r. w sprawie warunków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa lotów przy wykonywaniu przez członków personelu lotniczego uprawnień wynikających z licencji (Monitor Polski z 1963 r. Nr 4, poz. 20, z 1964 r. Nr 20, poz. 89 i z 1966 r. Nr 1, poz. 9).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1974 r.

Minister Komunikacji: *M. Zajfryd*